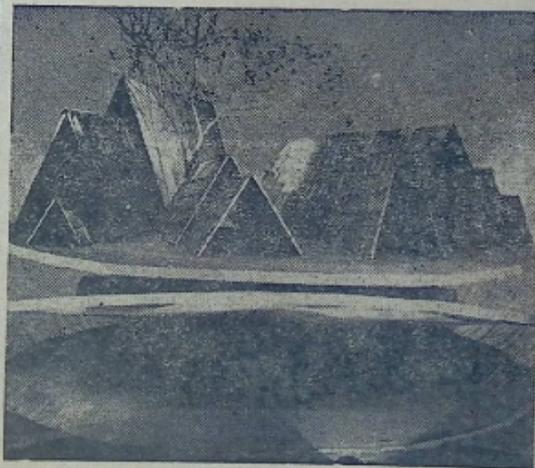

პროდუბარული ხელოვნებისათვის

1932

№ 5-6

საქ. განსახ. ხელოვნ. და ლიტ. ხეობ. ყოველთა; ორგანო

ბაკრილი-გაიხი

15 ოქტომბერი

პროლეტარული ხელაფნებისათვის

საზოგადოებრივ-პოლიტიკური ჯერალდი ხელაფნების და მარქსისტულ ხელაფნებათაოდნების საკითხებზე ბამოღის თავერი ერთხელ.

საკავშირო კოლეჯი

ბრ. შავშულიძე, (პ. მკ. რედაქტორი) შ. დუდუაგავა, შ. ჩაღინანი, დ. თოღასი, ზ. ბუნიკაშვილი, ი. არაპაძე.

რედაქციის მისამართი:

ტფილისი, რუსთაველი, 31. განათლების სახ. კომისარიატი, ოთახი 37.

პერილი-მისი № 6-ი.

შინაარსი:

მეოთხე-15 ოქტომბერი
მართა ირბელისეული-სადაში კომუნისტურ დღეებს დამკვეთ ზრდადესს
1. მირაზღე-სოციალისტური რეჟიმის ტოქეა და პლაკატი

2. ზაქარია-ს. დ. კანტალია
გარდაქმნილი ტფილისის სა. ობერის ზემოხა. ხელაფნების და ლტობილების საკითხის დაფიქრებას ტუ. საბჭოთა სტრუქტურის მუშაობის შესახებ

3. იანკო-ს. ზ. კანტალია
15 წელი და ტელე. მუხრანბატონის პარტიზანბატონის მუხრანბატონი
ინ-მან. დან-მასკალე
-მალა-პ. სან-მისის „სალე“ ბეს-ოქელის თეატრი

4. მალა-პ. სან-მისი ორბა მარჯან-შეღის ხელმძღვანელობით — გერცელ ბაზრის მუშაობის აღმარადენი
გერცელ ბაზრის-მუშაობის პოსტობა-მუშაობის აღმარადენი

5. კ. შავშულიძის მხატვრული გეგმების გეგმების განხორციელების შესახებ
გარ. შავშულიძე-საბჭოთაების განხორციელების შესახებ და ლტობილების შესახებ

6. ა. დ. გ. სან-მისი გარდატეხის ცხარე-სტრუქტურის

7. გ. — სან-მისის ნეთი

8. გ. — სან-მისის პირველი სხდომის შედეგის შესახებ

9. გ. — სან-მისის პირველი სხდომის შედეგის შესახებ

10. გ. — სან-მისის პირველი სხდომის შედეგის შესახებ

11. გ. — სან-მისის პირველი სხდომის შედეგის შესახებ

12. გ. — სან-მისის პირველი სხდომის შედეგის შესახებ

13. გ. — სან-მისის პირველი სხდომის შედეგის შესახებ

14. გ. — სან-მისის პირველი სხდომის შედეგის შესახებ

15. გ. — სან-მისის პირველი სხდომის შედეგის შესახებ

მაღე შესრულება მთელი მსოფ-ლიოს მშრომელთა უდიდესი დღე-სასწაულის — ოქტომბრის 15 წლ-ათვი.

15 წელი გავიდა მას შემდეგ, რაც ყოფილი მეფის რუსეთის თავზე აღი მართა წითელი დროშა, რომელშიც ახლანო მთელ მსოფლიოს, რომ იმეც ახალი ხელისუფლება — მშრომელთა ხელისუფლება, პროლეტარიატის ხელისუფლება.

მთავარ ნაყოფად შეიქრა საბჭოთა ხელისუფლება ძველ, დახასტ-ბულ მოსოფლიოში; ადგოვა ყოველივე ძველი და აკოთ აქამდე არ ყოფილი სოციალისტური სახელმწიფო.

მხოლოდ სულ რაღაც 15 წელი გავიდა და ჩვენ უკვე დავამთავრეთ სოციალისტური ეკონომიკის საძირ-კვების შენება.

ჩვენ უკვე გადავეყრიბთ სოციალი-ზმის სასარგებლოდ ლენინის მიერ დასმული საკითხი „ენ - ვს“? — როგორც მრეწველობაში, ისე სოფ-ლის მურწერობაში.

მარქსისტულ - ლენინური იდეო-ლოგია განახორციელებული კულტურულ ფორმების ყველა უბნებზე. საკითხი „ენ - ვს“? ცხლა უკვე საერთა შორისი მარშბათის ისება და იქაც ის წარმატებით იჭრება.

ამვე დროს კი სულ რაღაც 15 წელი გავიდა.

15 წელი — მუშათა კლასის ენ-ტრუზიანთა დაუღვრომელი, მშუთო-ბურ შემოქმედებით აღმუშავებულ მუ-შაობის და ჩვენ უკვე ჩვენი კომუ-ნისტური შიშის — „ჩვენ ივავებთ ჩვენს ახალ მსოფლიოს“ — სიტყვ-ბის განხორციელების ფაქტის წინა-შე ვმუშაობებო.

დაიღ, ივავებთ. და ეს ცხარათის იქით ჩოლია.

ივავებთ მიუხედავად კაპიტალის-ტური ვგამების კილითა ღრქენისა.

ახლა უკვე აბარ დახციან კაპი-ტალიზმისტური ქვეყნების „პატიცემუ-ლი“ დამლატები ბოლშევიკთა ოც-ნებას — „სოფრედს“. „პატიცემუ-ლი“ შუღლაჭარებას და სპილინმუშ-ლიანებას (რემარკა ჩვენი) ხუთწლე-ლის 4 წელში, ხოლო მთელ რიგ და-რეგში — 3 და 2 ნახევარ წელიწად-ში შესრულებას სრულიად წართ-ვანი ხიცილის ხალისი.

სიცილი შეიცვალა სახის მანქით — ყოფილი მშრომელი იპირად აუღარუ-ნებენ; წინაშეობის ზომების მიღება იმისათვის, რათა ხელი შეუშალონ სოციალიზმის წარმატებით და ძლე-ვამოსილ მშენებლობას.

ახლა, ოქტომბრის თუთხმეტი წლის თავის წინ, როდესაც თვალს დაუღებთ იმ გზას, რომელიც განე-ლო საბჭოთა ხელისუფლებამ პირვე-ლი ოქტომბრიდან მე-15 ოქტომბრა-მდე.

სამოქალაქო ომის პერიოდში დან-გერულ - განადგურებულ და ვერა-ნად შეუნდელ წერილი ქარხნებიდან — „15“ მთავარი ინდუსტრიალურ გზანტებად.

დაქუცმაცებულ, მიმოფანტულ, გაღატაკებულ, წერლი ვლდებურ მე-ურწერებობიდან — მძლავრ კოლმე-ურწერთა და საბჭოთა მურწერებობა-ზე 1040 სამაჩანო - საბაქალოთი სადგურამდე, თვით მტერებთან-საც ცხადი ხდება ჩვენ მიერ დიდი ხნით ადრე წამოყენებული თეორია, — რომ მხოლოდ მუშათა კლასს, საბ-ჭოთა ხელისუფლების პარტიზმში, ბოლშევიკთა კომუნისტური პარტი-ის ხელმძღვანელობით შეიძლო ასეთ ბრწყინვალე, გადაწყვეტ გამარჯვე-ლებამდე მისვლა.

ეს 15 წლიანი ისტორიული გზა — ეს სოციალისტურ - კლასობრივი ბა-თისთა პროლეტარიატის, რომელსაც შეუძლია განეითარება და თავისი საზოგადოების ავტო სიეთი ტემე-ბით, რომელიც არც ერთ კლასს თავისი სახელმწიფოთ არ შეუქმნია.

რამი მდგომარეობს იმის მიხე-ჯი, რომ სრქ, მიუხედავად ტექნიკურ-ი ჩამორჩენილობისა, მიუხედავად კაპიტალთა სიმცირისა, მიუხედა-ვად ტექნიკურად გამობრმედილ სა-მურწერო კადრების ნაკლებობისა, მზოზრად ეკონომიზური განვითარე-ბის გზაზე სდგას და ვადაწყვეტენ წარმატებები აქვს ეკონომიზური მშენებლობის ფორმტზე, ხოლო მოწინა-ვე კაპიტალიზმის ქვეყნები კი, მიუხედავად კაპიტალის საუბისა, მზოხედავად ტექნიკური კადრების საუბისა და კულტურისის საუბის უფ-რო მაღალი დონისა მზოზრად ეკო-ნომიზური კრწობის გზაზე დგანან და სამურწერო განვითარების დარგში დამარტებას — განიციდენ?

მიუწეო — მეურნეობის კაპიტალისტური სისტემის უფარგნობაშია. მიუწეო — მეურნეობის კაპიტალისტური სისტემისთან შედარებით საბჭოთა სისტემის უპირატესობაშია“ (სტალინი).

მთელი ეს 15 წელიწადი — ამხ. სტალინის სიტყვების საუკეთესო ილუსტრაციაა.

ამ 15 წელმა ხელფანების დარღვევა იმდენად შიდალი რამ ახალი — რევოლუციონერი შეიტანა, რომ დღილი წლისათვის წინ ჩვენს შეგვიძლია ჩვენი მიღწევების დემონსტრაცია.

საბჭოთა სისტემამ აქცე უზრუნველყო გადაწყვეტი წარმატებანი.

კერძოდ, ჩვენში, საქართველოში საბჭოთა ხელისუფლების პირობებში მოგვეპოვება ისეთი კოლხისულური მიღწევები როგორცაა მიღწეები — ფორამით ნაციონალური, შინაარსით სოციალისტური, ახალი, ნორჩი პროდუქტარული ხელფანებისათვის ბრძოლის დაჩაგვნი.

ეს განხილვაცაა, ვინაიდან იმ ქვეყანაში, სადაც უმრავლესად სამარცხენო და მძიმე ტვირთად იყო მიჩნეული, პატიოსან, საქებარ, ვეჟაყებისა და გემორაბის საქმედ იქცა“ (სტალინი). კულტურის აუჯანყება და გაფურჩქვნა; რასაც ადგილი აქვს ჩვენში, ს.ს.რ.კ.-ში, სასურებით ნათელი და ადვილი ასახსნილია:

ყოველად შეთქმულია იგივე იქნას კაპიტალის ქვეყნებზე, სადაც სანახაობათა უმრავლეს დაწესებულებებში მომუშავენი მოკლებული არიან იზახაც კი, რასაც ქირით მომუშავეთა მთელი ძირითადი მასა დებულაბს ყოველ ცვირეულად დახვეწების დღეს.

მიღწევა ითვლება ის იშვიათი შემთხვევები, როდესაც სამხატვრო დარგის მუშაკს, თუნდაც ფორმალურად, 48-საათიან სამუშაო კვირის გარანტიას აძლევდნ

კაპიტალიზმის უადრესად გამოწვევებულ კრიზისს, არ შეეძლო თავის გავლენის ქვეშ არ მოექცია სახატვრო დაწესებულებანიც

თვით ბურჟუაზიული პრესა აჭრედებულაა ასეთი სათაურებით: „თუ ატრის კრახი“, „კონო წარმოების კრიზისი“ და ა.შ.

გამსადავლს „უკეთესი დროებისათვის“ ბურჟუაზია ზედავს გამწვანებული ექსპლოატაციის კიდევ უფრო გაძლიერებაში.

ცნობა ხელფანების მუშაკთა სამიწელი მდგომარეობის შესახებ ისეთი თვითკმყოფილი, კონსერვატიული გავრცელების ფურცლებზედაც კი პიუღიზის თავის ადგილს, როგორცაა „ტაიშისა“.

ვახუთი იძულებული შეიქნა მოე თავტბა და მშეუღთა სასოშინდოლი ძახილი „12,000 მემუხიკია უმუშევარი. ეს ურთ მათ დახმარება აღმოუჩინათ“ შემოწირულებანი, რადაც მტკრიც არ იყო ისინი, დიღის მადლოებით იქნება მიღებული გრავშეცხებების — მემუსიკეთა საქველმოქმედო ფონდის პატივცემული ხაზინადარის მიერ“.

როგორც იტყვიან, კომენტარები ზედმეტია.

მთელი რიგი თეატრალური დაწესებულებანი, რომლებიც ისრაფვიან კრიზისს მთელი სიმძიმე მუშაკთა მხრებზე გადაიტანონ, იქამდე მიდიან, რომ აუქმებენ მუდმივ თეატრებს და კმყოფალდებანი ტრუპების შეკრავებით ამა თუ იმ სენსაციურ სპექტაკლის დახადგმულად, ხოლო სახსრების გამოღვევის შემდეგ — ტრუპა იშლება, მას ითხოვენ. ასეთი მდგომარეობა, გარდა იმისა, რომ თეატრალური კულტურის ზრდის შესაძლებლობა სრულად აღკვეთილია, კიდევ უფრო აუარესებს აქტიორის მდგომარეობას.

მხოლოდ ს.ს.რ.კ.-ში აქვს ხელფანების მუშაკს, როგორც, ახალი სოციალისტური საზოგადოების მშენებლობისათვის ერთერთი მებრძოლს, მუშათა კლასის და ყველა მშრომელთა მატერიალურ — კულტურული დონის განწყვებბილი ზრდის საფუძველზე საშხატვრო მუშაობის მასშტაბების შეუწერებელი ზრდა-გაუფარ

თოდება და სამხატვრო დაწესებულებათა შემდგომი განმტკიცების ნათელი პრესპექტივა.

„აი სად არის იმის მიწეო, რომ იქ, კაპიტალისტური ქვეყნებში, მუშები ვაფიცვებსა და დემონსტრაციებს აწყობენ, რევოლუციონერ ბრძოლას აწარმოებენ არსებული კაპიტალისტური ხელსაუფლების წინააღმდეგ, მაშინ როდესაც ჩვენში, ს.ს.რ.კ.-ში ჩვენ ვვაქვს მრავალ მილიონ მუშათა და ლტოლა დიდი შრომითი შეკავებების სურათი, იმ მუშათა და გლეხთა, რომლებიც მზად არიან შეკრდით დაიცვენ საბჭოთა ხელისუფლება“ (სტალინი).

ჩვენთან ერთად კი, ჩვენს ქვეყანას, როგორც მხოლოდ თქტომბრის მხოლოდო შტაბს, თავგამოდებით დროცვენ ყველა ქვეყნის შეგნებულო მშრომელები,

ამჟამად ჩვენ მთელი მხოლოდის მშრომელთა უდიდესი დღესასწაულის წინ ვმყოფებით — ჩვენ ვდღესასწაულობთ 15 ოქტომბრის.

ოქტომბრის 15 წლის თავის შესრულებამდე 4 თვე და დარჩა და აქ ჩვენ თვითკრიტიკის წესით უნდა აღვნიშნოთ, რომ ჩვენ არახაკობად სეროზულად და, მახახადამე, არასამადედ კარგად ვვაქვს გაშლილი მისამზადებელი მუშაობა.

ჩვენი ამოცანაა — მომზადებულად შევვლეთ დიად წლისათვის აქტიორება, მუსიკონებმა, რეჟისორებმა, მხატვრებმა და კომპოზიტორებმა მთელი თავისი შემოქმედება უნდა მიმართონ და ამოძრან ხელფანებსა მათი მატერიალური შესაქმნელად.

ახალ მუსიკალურ ქსოვილთა ახალ მხატვრულ ტილოების დასამზადებლად ოქტომბრის 15 წლისათვისათვის, რომლებიც გამოსახტვენ 15 წლის განმავლობაში მოპოებულ წარმატებებსა და მიღწევებს.

საზამი კომუნისტურ პარტიის ღამეებზე ბრძოლა!

სოციალისტური მეტრეობის, კულტურისა და მეცნიერების მეთაურ სტალინის ღვაწლმყის პერიოდში საქართველო კომპარტის დაცვა შეეცაბებოდა უნდა იქნეს, როგორც საციონალური რესტრუქციებისად, მოქსარგებელი მელმდგრელობისა და დანაშარების დასაწმინდე მეცნიერული აზროვნების ბოლშევიკური პარტიულობის და მარქს-ლენინის დიალექტიკური მატერიალიზმის საფუძვლებზე განმტკიცების საქმეში.

საქ. მარქ. დანათლების სახალხო კომპარტი მიესალმება აქეთ დაიკარგებას.

საქართველოს უდიდესი მიღწევები აქვს სოციალისტური მრეწველობის, სოფლის მეურნეობის და კულტურის დარგში, ის უმდიდრესი ბუნებრივი რესურსების, უძლეურესი ენერგეტიული ბაზის (ნავთობი, თეთრი და შავი ნახშირი) პატრონია. ეს მიწაცემები უზრუნველყოფენ სოციალისტური მშენებლობის შემდგომ გამძაფრებულ ხრდას.

ასრებობს ყველა წინაპირობა მკინეტიული მუშაობის სწრაფი ხრდი სათვის, რაც თავის მხრივ წარმოადგენს სოციალისტური მეტრეობას, ფორმით საციონალურისა და შინაარსით სოციალისტური კულტურის ქმედლომი განვითარების საფუძვლი.

საბჭოთა ხელისუფლების დამყარებამდე საქართველოს არც ერთი სამეცნიერო დაწესებულება არ აწარმოებდა ქვეყნის ბუნებრივ სიმდიდრესა და სახალხო მეურნეობის საკითხთა შესწავლას. ეს დაწესებულებანი მხოლოდ ისტორიის, არქეოლოგიის, ეთნოგრაფიის, ფოლკლორის და სხვ. სწავლობდნენ. ყველა სამეცნიერო დაწესებულებას სათავეში ისეთი ხალხი ედგა, რომლებიც გამსჭვალული ყინულ მენეჯერება, ბორჯბაზიული იდეოლოგით. ისევე დაწესებულებანი წარმოადგენდნენ დიდმკვრივოლოგიური ზოგინიზმის და პირქვევარდნილ ადვოკატობაზე ნაციონალიზმის გამაგრებლებელ ბუნქტებს.

საბჭოთა ხელისუფლების ასრებობის 11 წლის განმავლობაში სამეცნიერო დაწესებულებათა რისკე-

ნა საქართველოში 168 მიადწია (სამეცნიერება - საგამოკვლევო ინსტიტუტები - 112, სამეცნიერო საზოგადოებანი - 12, მუზეუმები - 17, დიდი სამეცნიერო წინანსაკლები - 16, სამეცნიერო - საგამოკვლევო სადგურები - 11). სამეცნიერო საგამოკვლევო დაწესებულებანი უკვე იწყებენ თავის მუშაობის გარდაქმნას სოციალისტური მშენებლობის მოთხოვნების მიხედვით.

სამეცნიერო დაწესებულებათა მოქმედება ქსელის განმტკიცებით, მისი აუტილებელი გარდაქმნით სოციალისტური მშენებლობის ამოცანების და მიხედვით, ჩვენ უნდა განვივითაროთ მეცნიერული მუშაობა შემდეგი მიზართულებით: მუერუნეობა და კულტურულ - საყოფაცხოვრებო პირობების (სოციალისტური ქალაქისა და სოფლის პრობლემა, სახალხო კვების, კულტურულ მიმართულების, ზოგისა და დასვენების მოწესრიგების საკითხები) სოციალისტური გაფორმების საკითხთა შესწავლის მიზართულებით; მესწავლოლი უნდა იქნეს საფუძვლი-საქონლის ინდუსტრიის განვითარების დიალექტიკური: სათაობი მასალის, ლითონის და მლასტურ მასლების, აზოტის და მისი შეფარებების, ქიმიურ-ფორმ. დარგის საკითხები; განმართულობის დაცვის საკითხები (დენდათა და ბავშვი განმართულობის დაცვა, ექსპერიმენტალური მედიცინა და სხვ.); სოფლის მეურნეობის (ტექნიკური კულტურები, მეფრინველოფიის, მესაქონლეობის, მეამრეწმეობის, მეფხვტყეობის და სხვ.) საკითხთა მომდგეობის ტრანსპორტისა და საგზაო მშენებლობის (ტრანსპორტის ელექტროფიკაცია, საპირო მიმოსვლა, მავალი მთებზე მიმოსვლა) საკითხები; მასების სოციალისტური აღმართის საკითხები, (სამოგრაზო - მეოლოფრის საკითხები, აღმართლობითი მუშაობის ორგანიზაცია), ქვეყნის თავდაცვის უზარიაზობასთან დაკავშირებული საკითხები აერო-დინამიკური ინსტიტუტის კავშირ - გამეზობლის და სამხედრო კავშირის ინსტიტუტი და სხვ.).

ჩვენ უნდა განვივითაროთ და გავაძლიეროთ მზარის ბოტანიკის, ზოოლოგიის, ბიოლოგიის, გეოგრაფიის და ნიადაგების შესწავლა; სახალხო

კვების საკითხები (ციხიზოვანი ნივთიერებანი, უალკოგოლო სასმელები და სხვ.).

გერ კიდევ მეორედ ხეოწმულდნ გვმობს შედგენისათვის საქართველოს დაწესებამდე ამხ. სტალინი პარტიის მე-16 ყრილობაზე მიელო პარტიის ყურადღება განამახილა და მიამაყრა სსსრ-კში მრეწველობის სწრაფი განაწილების, სოფლის მეურნეობის ძირითად დარგების სწრაფი განაწილების, სასოფლო - სამეურნეო კულტურებისა და დარგების მიხედვით ოლქების სპეციალიზაციის აუტილებელ საქართვეობის.

მეორე ხეოწმულდნ გვგმობს დამუშავების დროს საწარმოო ძალთა განაწილების საკითხს უზინმშენებლოვანთა ადგილი უნდა დაეთობს, ცერათი ამიერ - კავკასიაში, სადაც უდიდესი ბუნებრივი სიმდიდრეებაა, მაგრამ ნაღვლდ გამოკვლაველი და ნაკლებ დამუშავებელი.

ჩვენი სამეცნიერო - საგამოკვლევო ინსტიტუტები, მხარყოლოდნეობის ორგანიზაციები, გეოგრაფიული საზოგადოებანი, პროლეტარული ტურისტის საზ-ბა და ყველა სამეცნიერო დაწესებულება ერთ საერთო მიზანს უნდა ისახებდენ — ქვეყნის საწარმოო ძალთა შესწავლას.

ასეთია, საერთოდ, მეცნიერული მუშაობის მდგომარეობა და მისი განვითარების მერსპექტივები ჩვენში.

ვეწეით და ვაწესრიგებთ ამ მუშაობას. ლენინურ პარტიის ხელმძღვანელობათი, მისი დენტრალური ხაზთან ყოველგვარ გადამხრებთან ბრძოლით ჩვენ დავძვლევთ და დირსეულად ჩავბარებთ ამ მუშაობას. მარქსისტულ - ლენინურ მეცნიერებან ჩვენ მოვამბრუნებთ პირთ სოციალისტური მშენებლობის ამოცანებისადენ.

ვიმედოვნებთ, რომ სისტემატიური დამხარება გეექნება ბოლშევიკური მეცნიერების ცენტრიდან.

მთხრავლდ სალამი საქვეშიო კომპარტიისა და მისი დამკერულ ბოიგდას ამიერ - კავკასიაში!

დავს ელთი ენა ვინაგებუ? ცხადია, ეს
 ანუა შეყვარება, მხატვარ - პლაგატორის
 როლის მიოლოდ ილუსტრატორობამდე
 დავინა ვიკლად შეიძლებულია, შინაარს
 სის ვალაქის მარტივად ნარეზავობა
 რა შეიძლება დამკვიდრება, მუტი რომ
 არა ვიყვით, უკეთესობის, მამარტივე
 რი ექნება. მხატვართა მერე კვლავრული
 მიღების სისადაგობა დავში მუშაობის
 ში იმში შეყვარების, რომ შინაარს მი
 თვის ურჩობა სისადაგობა ესწრაფვის
 ელენეზის მისთვის, წარმოებული კამ
 პანების პოლიტიკური შინაარს და ამო
 კლება, რომელიც ისინი ემსახურებიან,
 პლაგატორ თავის ხასიათი, შეკმეულებს
 შეიძლება, მხატვართა დროში შესივლი
 უარესი მრავალფერობა იყოს, თუ
 დევიდობა მოვახდინო პლაგატორ კლასი
 ფიკაცია ზემოქმედებს პოეტიკის მიხედ
 ვით, ჩვენ ვიგებთ: მიწოდებით, შინაარს
 ში, შინაარსობით და სტრატეგია პლაგა
 ტორში ვიხილ ამის, პლაგატორ შეიძლება
 იყოს კამპანონებელი ტიპის, სკალე მი
 წოდების გვერდით გამოყენებულია, მგა
 ლოთად, შინაარსობით ან სტრატეგია მუ
 ლოთად, თავის ხასიათი პლაგატორ შეიძლე
 ბა იყოს საბატყალი, საგატყულებს - სის
 ჰაფიად და სინფორმაციო, ამ გარემო
 ში არ შეიძლება თავისი ვალდებუ აქო
 ნილის მხატვართა მერე დახედულ ამოცანას
 და შემოქმედებითი მეთოდებ მხატვრის
 თვის სრულადვე სურვილი იქნება, თუ
 ზემოქმედების როგორც ვივლიდ უნდა იქნ
 ჩიოს პლაგატორის ამ თუ იმ შემთხვე
 ვით, მთავრის არჩევა კი დამოკიდებულია
 იმისავე, თუ როგორია ავტორისთვის
 არის პლაგატორ განკეთებული, რა მიზნებს
 ისახავს და როგორი შინაარსი აქვს.
 პლაგატორ შეიძლება მიღწეის დასახე
 ლის თაყინი დაუბრუნებელი და ლინფორ
 მისაგებელი უღრანბრუნელი ვინაგებ
 ბით, ლინფორმის რომელიც შეიქნეს სტრ
 აქტის მისს ამაზნარებელი განსაზღვრე
 ბი მოქმედებისათვის თაყინი მიმოწოდებ
 ლი ზემოქმედებით, თაყინი შინაარსი და
 შინაარსი იღებს უარყოფითი ვალდებუ
 ლობი მივე დროს დავალი უნდა იქნეს ეს
 ავტორებელი პირობა, რომ ლინფორმე პო
 პულარიზაცია და ადვილად შესაბამისებელი
 იყოს, თაყინი დევიდობის სხვათა დამგ
 ბის სისხლად ჩიოს ნალოდ ვინაგებობს
 ტიპი პლაგატორ ვინაგებენ, ვინაგებობით
 ძელი პლაგატორ ამისავე, ვინაგებობით
 მისზე მისების უკრავდება. პლაგატორმა
 უნდა ავტორის მისების რეკომენდაცი
 რა ნებისყოფა, ადამიანის იმანი (ღვინი),
 აქედან, ცხადია, დავაქნა ტიპი - სი
 რა სისადაგობა ხელყოფის სავსებოს
 მკობრად, სპეციალისტა ჩვენ უნდა ვიწარ
 შობოთ პირობა სოციალისტური პლაგატორ
 პოლიტიკური აქტივობის და კულტურ
 ჩინაგების.

სიხვეტიკურ ინფორმაციას და კლდეტი
 ვიზიუის დარგში ახალ წარმოებებსა მისს
 მოგვლად, პლაგატორ, რომელიც მისების
 პირობის პარკული ხელწოდებს მივენი
 ლინი ვინაგებობის და მეთოდ ხელწოდ
 ლის უკლასი სოციალისტური სპეციალიზ
 მის შექმნილობის.

თავითა, რომ პლაგატორ ჩიოს თინა
 რავე ტექნიკ უღრესად მინიმალდობნი
 და აქტივობითა. სპეციალისტად მივი
 პარტიკული და სპეციალ სპეციალიზაცი
 ბის უკრავდება ვინაგებობა პლაგატორ
 თაყინი შინაარსობა მისების მამკობლერი
 დახმარება სოციალისტური პლაგატორ შე
 ქმნის, მივილი სპეციალ მუშაობა სისადაგ
 ბით შემოქმედების დარგში უნდა მიმდინ
 არებდეს პარტიკული პლაგატორის მხატ
 ვარ პლაგატორია ახალ კლდეტისათვის
 არსებული კლდეტისათვის, არსებულ კლდე
 ტის ვალდებულებების და სისამოდე ხელ
 ვინაგებ - მხატვართა მიხედვისათვის პირობის
 ნიშნის გვეყ.

პროფესორულ მხატვართა ასოციაცია,
 რომელიც შექმნილია კლდეტი რეკონსტრუ
 კციის - ს. ა. რ. შ. ეს პროფესორული
 ნიშნის საფუძველზე, კლდეტის ფინს
 ვად იყო სპეციალ ხელწოდების დავში
 პროფესორებისათვის უკეთეს რეკონსტრუ
 კციისთვის წინააღმდეგ, პირობის დროს
 სისადაგობა, მხატვართა ყველა სპეციალი
 ებითავე სარჩემ ვეფილდე უწინ აღნიშ
 ნული რეკონსტრუ კციისათვის პარტიკული - ს
 პლაგატორ შემოქმედების ფორმებს ეს გა
 რჩეობა აღნიშნული ხელწოდებელი პარ
 ტიკული რეკონსტრუ კციის მერე, მივილი უნდა ვიწარ
 შობოთ, რომ სპე. შ. შ. ასოს როგორც
 მხატვართა ხელწოდებელი რეკონსტრუ
 კციისთვის მინიმალდობით ამ დარგში მის
 კლდეტი ყველა დროისათვის თავის ვინაგ
 ბითა კლდეტის პლაგატორ. მხატვარ სპე. შ. შ. ა.
 უკრავ კლდეტი ვინაგებობის სისამოდე დას
 ხარება - ზემოქმედების სისადაგობა ვინაგ
 ბობის დავში სპეციალიზაცი რეკონსტრუ
 კციისათვის სპეციალ დროისათვის ვა
 სისადაგობად, სპეციალისტის სპეციალიზ
 ვინაგებობის სხვათა ხელწოდების გან

კლდეტისათვის აქამდე არ შეიქმნებოდა პარ
 ტიკის დავალება, რაც დროად ამოკლებს
 პარტიკული სისადაგობა პროდუქციის მის
 წარმოებულ შემოხობის წარმოებას, ამ შე
 შინაარს სპეციალიზაცი გამოიყენებლობა
 ნიშნობად თეიმინიზაციისთვის ცხადობა
 და ეფემი პლაგატორისთა ვინაგებობის
 მომხდობის დავში, რომელიც ემთხვე
 ვად სპეციალიზაცი გამოიყენებლობის ვინ
 კლება, მის მერე დავშიც შეიქმნებლობის
 სპეციალიზაცი გამოიყენებლობის აქამდე
 არავითარი მხარხმელობა ამ ვინაგებობის
 ამ დავშიც სპეციალ სპეციალისტის მიხედ
 ვის და ავტორად თაყინი ვინაგებობის ინტე
 ლიგაციის შექმნისათვის, ვინაგებ ამისა,
 უნდა აღნიშნოს ეს ვინაგებობა, რომ მხატ
 ვართა შინაარს სპეციალიზაცი გამოიყენ
 ბობა ხელფლის ვინაგებობისთვის აქამდე
 სპეციალისტის პირობის ვინაგებობის ნალო
 დია, ვინაგებ უკრავინაგებ და რ. ს. შ. რ.
 რ. რ. სპეციალიზაცი: მხატვრული უკრავინა
 გებობა - ვინაგებობა - სპეციალისტისათვის
 დავალი უნდა იყოს შემოქმედებითი პრა
 დუქციისათვის, მის მხატვრული-ავტორის
 და ტექნიკური ხასიათისავე, და არავითარ შემ
 თხვევაში თაყინი პლაგატორის სისამოდე და ნ
 ხატების დავალებათ. სპეციალისტისათვის
 შეიქნეს მხატვრული, ბოლის და ბოლის სპეცია
 ლიზაციისათვის სისადაგობა სპეციალისტის
 დასახელებს სისამოდე ტექნიკური ნიშნობის
 ლობით, რომ კლდეტის შემოქმედების
 უკლებია უკრავ ვინაგებობით. სისადაგობ
 ავტორად უნდა მიიქნოს შეიქმნეს საფუ
 ვინაგებობა პლაგატორ, შექმნეს მხატვართა შე
 შინაარსობის სისამოდე ხელწოდებლობის პი
 რობით, მივი უკრავ, რომ მიხედვისად თაყინ
 მიღებისათვის, პროფესორ მხატვართა ს
 პეციალიზაცი ვინაგებობის ვინაგებობის
 ვინაგებობა სისადაგობა შემოქმედების
 ვინაგებობის სპეციალისტის ვინაგებობის
 ვინაგებობის სპეციალისტის ვინაგებობის 15 წლი
 სისამოდე სპეციალისტის ვინაგებობის პლაგატ
 რის მივილი სპეციალისტისათვის უნდა მოქმედ
 ბის კონსტრუ კციის სისამოდე და ვინაგებობ
 და კონსტრუ კციის პლაგატორის დავალი
 მის დარგში, წინააღმდეგ უნდა მოქმედოს ავ
 ტორად ვინაგებობის 15 წლი სისამოდე
 შეიქმნეს ცხადობის სისამოდე პარტიკული ვინ
 კლება, ჩიოს უკრავინაგებობის ინტეს სა
 ვინაგებობა და სპეციალისტის შინაარსის
 პლაგატორის დროელი გამოცემა, სისადაგ
 ბობის სპეციალისტის სისამოდე ვინაგებობა
 და ვინაგებობის სპეციალისტისათვის და
 ვინაგებობის სპეციალისტისათვის სისამო
 დია ვინაგებობის, ვინაგებობის სპეციალისტის
 ვინაგებობის სისამოდე ვინაგებობის
 ვინაგებობის სისამოდე ვინაგებობის

ინტელიგენცია ძირითად მიზანში, რომელიც
 წარმოადგენს მხატვარ-პლაგატორს, ეს
 არის - პლაგატორ შექმნის პოლიტიკურ
 რი ტექნიკის კლდეტი, ჩვენ დევიდობა პო
 ლიტორული გამოხატულებით, მიწმინდობის
 ყველაფერი გამოხატულებებისაგან თაყინ
 ფილად, პარტიკული პლაგატორ: პლაგატორ, რომელიც
 არ შეიქნეს სისამოდე დავალი
 ვინაგებობის და შინაარსობის მინიმალდობის

მივი ადვილი არ უნდა დავინთ ვინაგ
 თუ ნაკონსტრუ კციისათვის პლაგატორის
 სპეციალისტის პროფესორულ პლაგატორ
 დავალი ვინაგებობის სპეციალისტის - ლინფორ
 მის ინტელიგენცია ამ მხარე მიწმინდობის
 დახმარება უნდა ვინაგებობის მხატვრულ

საკითხი *)

მეოცეწლეულის გენერალური ნობელების კონგრესი... მისი მნიშვნელობა... მისი მნიშვნელობა...

ეს სამშრომლო საბჭოთა კავშირში იმ თაობად... მისი მნიშვნელობა... მისი მნიშვნელობა...

საბჭოთა კავშირში, როგორც ზეითაი... მისი მნიშვნელობა... მისი მნიშვნელობა...

ცნობილი საბჭოთა კომპოზიტორი ს. ლ. კუზნეცოვი... მისი მნიშვნელობა...

„Мы должны принять звук, как новый материал для композиции“... მისი მნიშვნელობა...

მისი მნიშვნელობა... მისი მნიშვნელობა... მისი მნიშვნელობა...

მისი მნიშვნელობა... მისი მნიშვნელობა... მისი მნიშვნელობა...

მისი მნიშვნელობა... მისი მნიშვნელობა... მისი მნიშვნელობა...

გარდაიცვალა ჩ.ს.ფს. ჩეხოსლავალი... მისი მნიშვნელობა... მისი მნიშვნელობა...

ჩეხ. ს. ლ. კუზნეცოვი

ს. კუზნეცოვი საბჭოთა თეატრში... მისი მნიშვნელობა... მისი მნიშვნელობა...

ს. კუზნეცოვის არაეთიარო თეატრალი... მისი მნიშვნელობა... მისი მნიშვნელობა...

დამატარებულ ტექსტში მხოლოდ... მისი მნიშვნელობა... მისი მნიშვნელობა...

დასრულებული სახეს ქნობდა... მისი მნიშვნელობა... მისი მნიშვნელობა...

ს. კუზნეცოვის სტრეკია იყო სახით... მისი მნიშვნელობა... მისი მნიშვნელობა...

მაგრამ ს. კუზნეცოვის ესტრებილი... მისი მნიშვნელობა... მისი მნიშვნელობა...

ს. კუზნეცოვის შეგანდის იცნოს... მისი მნიშვნელობა... მისი მნიშვნელობა...

ს. კუზნეცოვი თვის სცენური... მისი მნიშვნელობა... მისი მნიშვნელობა...

ს. კუზნეცოვი თვის შემოქმედებით... მისი მნიშვნელობა... მისი მნიშვნელობა...

გარდაცემნათ ტფილისის სახ. ოკუპირის თეატრის მუშაობა

სემოვნების და ლიტმირატორის სემტორის ფაქციონალმა ტფ. სახ. სამუაირო თეატრის მუშაობის შესახებ

მოხსენა რა სახ. ოკუპირის თეატრის დირექტორის ამხ. თანამშრომლის მოსტარის თეატრის მუშაობის შესახებ 1931 წ. სექტემბერში—1932 წ. მარტამ განმარტებულ, ხელმოწერის და დირექტორის სემტორის აღნიშვნას რომ მიმდინარე სემტორში საგრძნობად გაიზარდა ორგანიზებულ მათერ ბელთა რიცხვს, განხორციელებული მოხდალი რიგის ახალი დადგენები („გულდელმბერლი“, „ბარას ბუღაბა“, „სულიანი კვიცი“, „მეკობრე“, „დონკოტო“, „დონ-პასკვალი“, „ალმასი“) თეატრის შედგენებრივად საკონტრაქტაციო ხელშეკრულებათა დადგება, დამუშავებულია უწყველი კულტურული კავშირი თეატრის საოპერა თეატრებთან, გააქმნა დღევანდელი თეატრის ფანსიონარი მდგომარება. მასკამ ახვე დროს თეატრის თვის მუშაობაში არ აქვს ვარკვეული იდეოლოგიური ხარის, რაც იდეოლოგიურ ჩანაწერებს შესაძლებლობას ჰქმნის, არ არის უზრუნველყოფილი განიცხადებულ რეპერტუარის შენარჩუნება (პირის ვადენოვიჩის და „დონკოტოს“ დღევანდ), სურათა სიმხატვრობის შექმნა და დამუშავება, ადგილი აქვს ინტროდუქციას, დაჯგუფებას.

არ სწარმოებს სისტემატორი მუშაობა ახალგაზრდა კადრებთან, ცალკე მსახიობთა ძალზე დატვირთული არაა იმ დროს, როდესაც დანარჩენი მსახიობები დაქუცბულ ნორმებსაც ვერ ასრულებენ, არ არის სათანადო სიმადლიერე დაქუცბული მსახიობის დესტრუქცია.

- აღნიშნულ ნაკლის მოავარი მიზეზებსა:
- ა) თეატრში საწარმოო-სახიობო გვიგის უქონლობა და თეატრის წინაშე დასრულ ამოცანების შესრულებასაფხვს სისტემატორული მსახიობის საოქალისტურ ფორმების არა დამაკმაყოფილებელი ორგანიზაცია.
  - ბ) ვარკვეული იდეოლოგიურ სიმხატვრო ხარის გუბერნატორთა რეპერტუარის შერჩევს დროს და წარსიბების შექმნა რეპერტუარის განმარტების საქმეში დამოუკიდებელი რეპერტუარის ტენდენციების გამოამყარება.

გ) თეატრში ერთმანათილებლის მითითა ნათ ვაუტარებლობა;

დ) არტისტულ ძალების შემთხვევითი მარტება და თეატრის ძალზე დატვირთვა საბოლოებში;

ე) საცენტრალიზაციო განმარტების უსიტბენი მიწვევა, თეატრის სარეპერტუარო გეგმის გაუმჯობესება;

ვ) სიმხატვრო პოლიტკურ სხპობს სტრუქტურა მუშაობა;

გ. კ. ხელკვების და დირექტორის სემტორი აღნიშნავს, რომ საოპერო თეატრის მუშაობას საუბრებლად უნდა დედალს—დადგმა ობიექტივზე ობიექტურე დაწერა და სრულად სრულდება იდეოლოგიის ანსაზღველი ობიექტის და იხიი კლასიკურის სურბრების, რომლებსაც მაღალი სიმხატვრობის დარჩენა აქვს და ოხვე დროს არ აქვთ დაჯგუფება სოციალურ-პოლიტკური წინაშეგებლობა.

ამს და მიხვევით, ხელკვების და დირექტორის სემტორი, იღებს რა მხედველობაში საოპერო თეატრის მუშაობის ვარკვეული პუბლიცობის, ამხ. სტალინის 6 მოთხოვნათა საუბრებლად, აღივსენ:

საწარმოე უქონლი დაუშუაველ ოქმებს და დევესიონი საამქროებად და სარგადმოდ თეატრის საწარმოო-სახიობო გეგმა, და უზრუნველყოფილი ოქმებს საამქროების გადამყვანა სამუშაოებთან ანგარიშზე.

2. დაუყუვნებლად ოქმებს დაწარუთელ მსადება მოხდა სემონსათფს, რისთვისაც განმტკიცებულ უნდა ოქმის სიმხატვრო ხელმძღვანელობა და სავტები უარყოფილი ოპიოიმონარება რეპერტუარის შენარჩუნება და სიმხატვრო ძალების მიწვევს დროს, სასწარუთი ვაფუჯარის მოსკოვი დირექციის წარმომადგენელთა.

3. გადამინარული ოქმებს დასის არსებელი უზრუნველყოფა მუს შემკარების მიხენი და უზრუნველყოფილი ოქმებს დასის შერჩევა კულტფიციტრ ძალებში, დამტკიცებულ რეპერტუარის მიხედვით, ვუნდას გადამა.

ლობა და ორკესტრის შედგება კვადფიციტრ ძალებში.

4. 1932-33 წ. სემონსათფის დამტკიცების შემდეგი რეპერტუარის ქართული ობიექტება: შ. ფილიპოვილი—„ბარასლოვა და ვიერა“, დ. ბ. ანკაბაშვილი—„მოთა რუსთაველი“, მ. ბაღვაშვილი—„მოთა ცქერა“, ახალი ქართული ობიექტება: რუსი კომპოზიტორები: მ. გორსკისკი—„პირის ვადენოვიჩი“ (მედიკ რეპერტუარი), გორკოვინი—„თედი ვიერა“, რინსკი-კრასნკოვი—„კოტის მამალი“ (ქართული ობიექტი), ჩაიკოვსკი—„პეტის ქალი“, „ივენი ობიექტი“, „რადევი“, ახალი ობიექტება: სიმეხი კომპოზიტორები: სპეცინკინი—„მოსკოვი (ქართული ობიექტი), უკრაინული კომპოზიტორი: ლინსკი—„ბარას ბუღაბა“ ქარ. ენაზე უცხვილი კომპოზიტორები: გეორგივი—„დედელი მონარტი—„დვარის ქორწინება (ქართული ობიექტი), ბიხე—ქარზე (ქართული ობიექტი), დანეივიტი—„დონკოტოვი“, რუსინი—„გეოლოგი დედაც და კლემენტ ბელა, მინდინი—„ობელი (ქართული ობიექტი), დონკოტოვი—„დონკოტოვი“, სპეცინკინი—„ლიტერატორი პუკინი—ტოტო, ჩოჩოლიანი, მუსევი—„განტბი ლინსკოვილი—„გამაბები, ბაღვაშვილი, წიხილი ვაიარი, ნეკრასოვი, კუჩინი კვიცი, დადალის სელოზ სელოზ კლბიცივიც დონკოტოვი, ჩაიკოვი, ქართული ბაღვაშვილი.

დაცვათა თეატრის სემონსათფს სიმფონიურ კონცერტების მიწვევა.

5. უარყოფილი ოქმებს ვასტარებებს არსებულ სიტბებში, ამის მიხედვით შემოიღებოდა ოქმის სიმხატვრო ძალების ვაქცე მისკების, ლენინარტის, სარკივის, ბაქის და სხვა ქალაქების თეატრებთან, ცალკე არტისტების მიწვევა შეფარდებულ უნდა ოქმებს ოპერის სავითი სემონსათფს ვუნდას.

6. ახლი კადრებთან სისტემატორი და გვიგიერ მუშაობის წარმოების მიხენი თეატრთან დაარსდეს სახელმწიფო-სტალინი, რომელიც უზრუნველყოფილი უნდა ოქმის სათანადო ხელმძღვანელობით და მტერია ღურ საშუალებებში.

7. წინადადება მიუყვან დირექციის ვანალიტიკის მუშაობა კომპოზიტორების და ლიბრეტოს ავტორების დავოტარებების დაწყის დადებულ ზღვრულყოფილი შესარულების სისტემატორ შემოწმებაში.

8. მუშაობა ჩაიხიების სისტემატორ მომსახურების და სარაიონი წარმოადგენებს ხარისხს ახალდების მიხენი, შემოწმებული ოქმის სარაიონი წარმოადგენების ცალკე ვეგმა და დედალის დირექციის შეთანხმებულს ბ. კ. ხ. და რ. ვ. რაბალოკოვიჩის ჩაკლები სემტორებთან სემოლოგი და დევესიონი დავოტარებული სარკების დაყარება შესახებ.

სახ. ოკუპირის „დონკოტო“

8. სამხატვრო-პოლტო. სამუშაო განახლებულ შემადგენლობას წინადადება მოუტეს გაოსტრუქის მუშაობა იდეოლოგიურ სამსახურად ხელმძღვანელობის და თეატრის მუშაობაში უფრო მეტი პარტიულად სარგებლობისთვის. სამუშაო მართ. ამავე დროს არ იქნეს დაშვებული ადმინისტრაციულ უფლებების მოკლება და ადმინისტრაციის უფული უწყვეტობა ხარვეზი.

10. მიღწეულ იქნეს სრულ ტრამპირაციული ვაჭარის თეატრში, გაუზარდეს მისი მოხმობა და ხელმძღვანელ მუშაობა შორის უფრო მეტი უზრუნველყოფა, მიღწეულ იქნეს გადაჭრითი ზომები შრომის დისციპლინის შესამდგომად და ინტერესების მოსაზიარად, ამავდროულად სრულად იქნეს მიწვეულია ხელნაწი, გათანამებო, არასწორ ტარიფაციის მოსახსნად.

11. დაიხსნა საკითხი ხელფასების მუშა-

თა ცავშირის ც. გ. წინაშე თეატრში სოც. შეჯერების დამკვეთლობის, სამუშაო პარტიულობის და სხვ. გაძღვრებისა და თეატრის მიმდევრების შორის პოლიტიკურ-ადმინისტრაციული მუშაობის ვადამდებებს შესახებ. წინადადება მოუტეს დარეკვის გამოყოფის დავალებების უზრუნველყოფის შესახებ.

12. მოწინააღმდეგე იქნეს დარეკვის მიერ მიღებული ღონისძიებანი თეატრის მიმდევრების ვადების აგება შესახებ.

13. მანამდე მოხდა იქნეს ცნობილი თეატრის განვადება სავსატრადიციო კონსტრუქციის და პათიში, წინადადება მოუტეს დარეკვის წარმოადგენის გასტრადების გაცმა და დასაშუბებული მოხსენება.

14. რაიონების სისტემატიკის მოხსნა შორის მიზნით დავალებს ადმინისტრაციის ბათიში მოხდა თეატრის ფილიალის მოწყობის შესახებ.

თავისუფლად და გაუფრთხილად. მიუწევებელია და თეატრის პარტიულობის სრულებით არ ზრუნავს მუშა-მოსამსახურეთა პარტიულ განათლებას, რაც ნიადაგს უზნადადებს იმ თეატრში, რომელიც უზრუნველყოფს მუშაობის და ადგილობრივ ნაციონალიზმის ვადამდებებს (უწყნარად და კანაონიკი), რომელიც თეატრში არს ადგილი.

ამ ფაქტების შესწავლისა და ანალიზის შემდეგ რაიკომში ზემო დასახლებულ უფროდებს ვადაცა დაუწავებულნი პრაქტიკული ღონისძიებანათა პროგრამა, რომლის საშუალებითაც თეატრის და მუშაინსტრუქტის პარტიულ ხელმძღვანელობას ევალებათ დაუყოვნებლივ გარდაქმნან თავიანთი მუშაობა და ის შეეცდონ მუშა და ნაწილ გამოასწორონ, რომლებიდანაც ისინი დღემდე ვერ განთავსდებიან.

საქართველოში კომისიარატშიც მიავითის სათანადო ყურადღება ამას და მიიღოს ზომები საქმის გამოასწორებლად.

ოკპის და ტფილ. მუშაინსტრუქტის პარტიულგანმარტების მდგომარეობა

ს. ორგანიზაციის სახელობის თბილისის რაიონ კომიტეტმა ოპერისა და მუშაინსტრუქტის პარტიულგანმარტების მუშაობას გამოკვების მიზნით მოაწყო დათვლიერება. დათვლიერებამ გამოამჟღავნა მთელი რიგი ნაკლოვანებანი და გარღვევები პარტიულგანმარტების მუშაობაში. ოპერის პარტიულგანმარტების არ გარდაუქმნია მუშაობა იმ ამოცანების შესასრულებლად, რომლებსაც მათ დღემდელოც კლდე უყენებს იდეოლოგიურ ფრონტზე. აქვს ადგილი გარღვევებს და პარტიულ გულგრილობას უფრედის მუშაობაში. პარტიულგანმარტები ვერ უწყებს სათანადო კონტროლს დარეკვის მუშაობას იმ ოპორტუნისტულ ვადამდებების წინააღმდეგ, რომელიც გამოიხატა დარეკვის კომიტეტულ ვადამდებში, რის შედეგად მივიღეთ იდეოლოგიური ხაზის გამრტდება. როგორც ოპერის იხე თბ. მუშაინსტრუქტში მიჩვენა დღეს პარტიულგანმარტების კონტროლი და ხელმძღვანელობა, რამაც თავი იჩინა ოპერაში იდეოლოგიურად გათვრთლებული ვადამდების სახით, ხოლო მუშაინსტრუქტში—კადრების მომზადების არა სათანადო სიმადლები დაყენებით კადრების პრობლემა. ოპერაშიც უწყნარად, რამაც ხელი შეუწყო მიმდინარე სეზონში სპექტაკლის მხატვრული ღირსების

დაცვას. გამოირკვა, რომ მუშაინსტრუქტის დღემდე არ არის დახვეწილი, ჩვენთვის სოციალურად უცხო პედაგოგებისა და სტუდენტებისაგან, ის, რაც ყოფილ დარეკვის—ხიფათის დროს ხდებოდა სახელმწიფო ფუნდების უყარათო ხარჯვის სახით, ეხლად გრძელდება. რაც აქვს სახ. ოპერას დღემდე არ განინათავის საწარმო ვეგება, არ არის გაწეული სოციალური და დამკვეთლომა თეატრის მუშა-მოსამსახურეთა შორის. შრომის ეს საბლი პრიციპი და ფორმა, ოპერის მოსამსახურე-

საბ. ოკპისა, „დონ-კიხოტი“

ღონე-პასკეპალი

სამხალწიფრო ოპერის თეატრი

ჩვეულებრივი სომეხი შუაში, ამ სიტყვის უკმალონი მნიშვნელობით, ვერა კიდევ ძირითად სახელმწიფოებრივ ხასს სრულიადენს სომეხი თეატრის შემოქმედში. სპეტაკულებსი კონკრეტულად გადმოცემა, მოთამაშეთა გამოცეგენა მხოლოდ ცა-

სომეხი თეატრში), დამდგელებმა სულ სხვა და უფრო სწორი გზა აირჩიეს—მოცემა ოპერაში ეპოქის დასიათება მსპეტაკულები ომდებრში, მხოლოდ ამანაშენივად კრიტიკის თვალსაზრისით სამსახროდ გავხადეთ და გავმეშველეთთ იქ

არში, კონკრეტულად მუშაკენი ნიშანებში, რომლებიც ადამიანობითი სიყვარულს სრულად და თითქმის პატივით ღირს სურათებით ჩამოსტეკავენ, — ყოველივე ეს დიდეს სიხადით იმდენად იფუნდა ირთებით გამსტეკაულ მე-18 საუკუნის სურათს.

სპ. ოპერა „ღონე-პასკეპალი“

ღეე მომწეალ-კონსტრუქციითა სტუკატურ და იმითი შეთხვევებით სურვირ ღარებულანთა დემონსტრაციის სარეალობით, ოპერის სცენარ და სამსახრო ოპერებურებათა უფლებამოსუთა — ჩვეულებრივი მოცელნა ჩვენ თეატრში. სანალო ოპერტის კრტე პარაქრომილის სანაიტერსო ცდა—რამდენად სცენის („პილამო ტელ“) მიწვევების გამოცეგებით შეტება სომეხი სპეტაკული ახალი ელემენტები—განაპრობელი დარჩა და მან ვერ პოვა თავივი გამოხატეგება და გავრცეგება თეატრის შემოქმედში.

წარმოდგენილ სახელოებრივი ფუნქციის მთელა სიკალებიც და უხადრკობა, ამის დიდთ ხელი შეწეით მხადებანა, რომლებიც უმადია მიწვეული რესტორაციის (რაც სწორად ასათიანეს ოპერის დამდგელებში) სანაიტობება და ესტორტორ სტრუქციით გავტეგება, შესწელო უხადლო, მანტე, მფარმი უხადრკელ დამაზ და თეატრებურ კონსტრუქციისი თავიერა და გავმეშვე ეტობის სტელო შეწეგ ტრელოევი უკან ფონზე, სტილიერისი მოწყობილობა, პლაფონის ფრამენტები ნორმის ბუდე-

შეგრულებულიან, პირველ სიკაობა, ადრანაშეგა მსახობითი ნინუა (ნორანა), რომლებიც შესწელო იტილითი ნილიანა კომედია—მიარულ, ხალისან ქაქულისი სტილითი ფრით დანახასიათებელი სტილითი განსაბურება და ნალოდ გავმეშვეთა. შესამლო კოლონიზის უხადო ცეკუბანა შეგებება ულდისი, რჩახების, ხელონდის (იტალიური კომედის ნილიანები) უნახეს ღარსშეანა. დიდეს აღდგენებით ატაოებენ თავისი პარტიკებს დამსახობებელი არტიტი დემანაქო (დონ-პასკელო), გ. დენამე (იბეის მალატესტა), და მაქსიმე (კრესტეტი), რომლებიც შესანაშეგ ვოკალურ და სცენარე ასახლეს პქონის. კარგად და მოდოლოტელა კომიხით აის დანახადებელი მსახობათა და დანახიც ემსახობერი მოქმედ პირთა მიზახსეგენტი. განსაბურებელი უნდა აღინაშნოს დროიერ ეფენი მიქელდის მიერ პარტიკული მუშაობა. მთელ რიც ოპერებში გ. მიქელამე თავი იახებდა რეორტე სექსელო დროიერება, რომელიც სანახადოლოდ განადეს ორკესტრს და მცერტებლად, ახალნაირად აწეოდეს მუსიკას ოპერა „დონ-პასკელო“-ს სპეტაკულ იტალიურ/ჩვეული მუსიკალური სიმხადილი და მიტილონიით. მუსიკის ის მაქსიმოლოდ უნახეშეხადეს დედების საერთო მიზახს და იმეგ დარს ინარჩუნებს დინსტრუქციის უნახეს მილოტიკობის და მუსიკალურ სიხადეს, საერთოდ, მიუხედავად ცალკე დამეშვე ბისა (კონსტრუქციის არსაკამო დამეშვეგება, ზოგიერთ სტრუქციის სეკილობიანა და სტე), კონ-პასკელო“-ს დიდეს, რომელიც უფენით არ იყო გათვალსწინებულა, უფროთ თეატრსანონ და ახალი მოცელნა სომეხი თეატრის ცხებრეგება, რაც ღამარკობს იმის შესახებ, თუ რა დიდი შესახდებლობათა მიტარებელი იართ ჩვენი ახალგარდა ძალები, თუ ეს უხარენელოფული იწენება მით ზორის სისტემატიური მუშაობის წარახება.

თავით „ტოპის ბუღა“, მიზახადგ დამდგელის უფადო ოსტობათა, ვერ განსილდა ჩვეულებრივი სომეხი სპეტაკულის ჩაჩოტეს, თუცა ეს სპეტაკული ხარისხობრივად უფრო მხადილი და მხადრელოდ უფით დამეშვებული იყო.

ამ რუბ ფონზე იმითი და ასათიენო გამოხატვის წარმოადგენს ოპერა „დონ-პასკელო“-ს ახალი დიდება. ამ დიდების ძირითადი ემოციანა მოცემა ახალგარდა დამდგელებს (ჩვეთარიი—მ. კვალაშვილი, დიორუარი—გ. მიქელამე, მხადეარი—ს. მურხაძე) სანახადობითი კლასიკური მუსიკალური კომედის ნიშნით, კომედით დილარტ გეგენი — დეაგით შესრულებულ იქნა.

შედეგად მიოდით ცოცხალი, ნაყოლი, სანალოთი და ტემპერამენტით მხენებარ სპეტაკული, რომელშიც აღდგენილი და მოცებული კლასიკური კომედიის საუკეთესო ტრადიციები.

სტრუქციით ათი იქნებოდა ჩვენს მიერ ამ დიდებამი მე-18 საუკუნის სოციალური ბუნების ანა ოპერის თანდროლობიანადმი შეფარდების ცუბებს ძებნა თეიონ მასლა არ იმდენად ასიათების არავითარ შესაძლებლობას და ყოველგვარი ცეკა მნიშახობლებითი წინაშეაზ გამოწეული იქნებოდა (მანახისა გავმეშველი სწეურაო მხადლოთი (მეშენიერია ელენეს) სხიით მიმდინარე სეხონში ღუნარკადეს მცირე

სპ. ოპერა „ღონე-პასკეპალი“

პ. სანსონის „საღვე“ რუსთაველის თეატრში

რუსთაველის თეატრმა თერთლედით ჩაერთო წყნარად პ. სანსონის პიესით — „საღვე“ გამართა თეატრის იდეოლოგიური ხანა.

სოციალისტური რევოლუციის პერიოდში, თეატრალური ხელოვნების წინაშე სოციალისტური მშენებლობა უდიდესი ამოცანები დასვა თეატრს, როგორც ერთ-ერთი მოწინავე მხატვრული ერთეული, უშუალო მონაწილე უნდა გახდეს ახალი ცხოვრების თეატრში მხატვრულ ტილოზე უნდა ასახოს მიმდინარე გამწვანებული სოციალისტური მშენებლობის სურათები.

რუსთაველის თეატრის მხატვრული შემოქმედებითი მუშაობა სწორედ ამ ძირითად ხანით მიმართება, — მიუხედავად იმისა, რომ მას ამ სეზონში ჰქონდა უარყოფითი შედეგების განხორციელება („დაბაი“), და მსაფეიქო შეტყობის ასეთი მხატვრული სიბრძნის (საფეიქო-ლი“).

პროლეტარულმა დრამატურგიამ უკვე მოიპოვა საკმაოდ ავტორიტეტი და ერთი მხრივ მისი, დღითიდღე იზრდება და მავრდება ისეთი ანის საბიძგოდა ჩათვლება სასმონიძის საფეიქოში პიესა.

პიესის ძირითადი მიზანია გვიჩვენოს ჩვენს სინამდვილეში სოციალურ კლასურებში მოძრაობის სურათები.

არის თუ არა გამართლებული მიზანი?

ავტორის მიერ დასახულ მიზანძირითადში უსათრუოდ აქვს პოლიტიკური დამაჯერებლობა და დრამატული ხერხების სწორად გამოყენების შესაძლებლობა.

თეატრში თავის მხრივ ენერჯული და მეტეორი მუშაობით მიაღწია გამაჯერებლობას.

რასაკერძეულია როგორც პიესის, ისე თეატრის თავის ნაწარმოებში აქვს შეცდომები, რომლის მიხედვითა ზედმეტი არ იქნებოდა, მაგრამ მთლიანად სპექტაკლი გამართლებულია და მისაღები და ამიტომაც ნაკლებად არის იმედიანად საგრძობი არ არის. პიესაში გამოყვანილი: კულაკობა, საშუალო გლეხობა, დარბი გლეხები და კომპრომისი.

კულაკობის აშკარა — თუ რა ბუნურ ძალის წარმოადგენს კულაკობა სოფლად, რა თქმა უნდა, კულაკის სოფლად ეტლა ვეიარა ბუდებს აშკარა ბრძოლით გამოსვლის კულტურისთვის წინააღმდეგ — მაგრამ მისი მუშაობა, აგამატირული კულაკური დალომობა“ მინიმ უკე დასათვის კარგად ცნობილია.

პიესაში ავტორის მიერ გამოყვანილი კულაკები სწორად იგაი-

პ. სანსონი

ქვეყნის პოლიტიკის“ საფეიქოს წარმომადგენლები არიან. ავტორმა ამ ორი ტიპის სრულყოფისათვის დამაჯერებელი მასალით დატვირთა ისინი და თეატრში კულაკების ტრადიციული სავაზლ გამოამჟღავნა უნარი კულაკური ფსიქოლოგის სწორად გაცემას.

კულაკების დამოკიდებულება საშუალო გლეხთან და ამ უკანასკნელის სწორი გზიდან აცილება მშვენიერად არის გაკეთებული შემსრულებლებში — კორიშელი და ჩახლად მხატვრული თამაშის მაღალ სიმაღლეზე იდგენ.

საშუალო გლეხები ვარკვეანი (შემსრულებელი: წულადი) იძულებული ხდება დასტოვოს კოლექტივი საფრინას და დათუნას სინარმაიის გამო. ეს გულუბრუნება სასრული ნაკლებად დამაჯერებელია, თუ შედეგობაში მივიღებთ იმ ვარკვეობას, რომ ვარკვეანი კულაკების ასისტენტური შეძახის“ გავლენის ქვეშ მოექცა და საფრინას და დათუნას სინარმაიე კი მოიშველია კოლექტივიდან გამოსვლისათვის, მაშინ უფრო მეტი კავშირი ექნება ვარკვეანის მოქმედებას ჩვენს სინამდვილესთან. ვარკვეანი როგორც საშუალო გლეხი უკვე დღეს ტიპური მიდგენა არ არის. კარგი იყო შემსრულებელი, რომელმაც უნარალოდ და სადათ ჩააბნია როლი.

დარბი გლეხები საფრინას და დათუნას სალაპარაკო სახლით სწორი ტიპები — მოქმედებით კი უსათულოდ ვარკვეულია. რისია საქმე? ჩარბმ გამოვიდა ასე? დარბი გლეხების გაცემაში ავტორსა და თეატრის შროის არ არის საერთო ენა გამოცხადილი.

თეატრმა სიცილისათვის გენწეობილ აუტორის უფრო მეტი ინგარიში გაუწია, ეიდერ ავტორის სწორად შემოღარგულულ ტიპებს და თვით ტიპების ფსიქოლოგიის სწორად გაცემას, რამდენადაც სპექტაკლის ავტორმა კულაკების მოცემა შესძლეს კარგად — აძენდაღვე მათი მიქმედების საშუალო გლეხების ნამდვილი სახე.

თანამედროვე ქართულ ორიგინალურ დრამატურგიაში კომპოზიტი თითქმის არხად ისე მძლავრად არ არის გამოყვანილი, როგორც „საღვე“ში. ამ პიესაში კომპოზიტი ტიპები სწორად არიან ასახულნი, — მიუხედავად ზოგიერთი შეიქვე ნაკლოვანებათა.

ამირანი მებრძოლი კომპოზიტილია. იგი თვადდებულია სოფლად კოლმურნებრივი მოძრაობის ვარკვეების საქმეში. ვერ გვუხება რა მამის (ვარკვეანის) მიერ კოლექტივის დატოვებას ამ ნიდაღვე ცერება იჯას ავტორმა კარგად ვაყვანა ოჯახიდან გავრის სცენა, მაგრამ თეატრმა ზედმეტი წინა სანტიმენტული ხანებში მოაქცია ამირანის მამის ოჯახიდან წასვლა. შეიძლება ამირანის ისეთ სიმოქმედო რაკლიში მოქცევა, რომ იგი იძულებული არ გამადარიყო — თავი ჩამოეჭრა. მართალია, ამირანს ვადაარჩენენ და კულაკების ორენის ფარდა ახედება, მაგრამ იმითია მოცუნა ჩვენს სინამდვილეში კომპოზიტილის ისე დაბრუნება, რომ ამ უკანასკნელმა უსამართლობებს თვითი მკვლელობით უზსახოს.

მეორე კომპოზიტილი — თათარი თავის მოქმედებითა და სიტყვებით — ჩვენი ყოველდღიური სინამდვილის პრაქტიკული განსახიერება.

ორივე შემსრულებლები ამირანი — ლაღვი და თათარი — ხტ. ვაუთარიმ გამოარჩევინეს სპექტაკლის შესვლაში როლებს ნიქეფი შესრულები.

პიესაში დარბიანი კომპოზიტილი მისა ჯანსაღ ხანებშია მოცეული.

მთლიანად პ. სანსონიმ აშკარად გამოამჟღავნა უნარი თანამედროვე თემატიკაზე გაშლილი პიესის წერისას.

თეატრმა შესწავლა პიესის კარგად გაცემა და თეატრალურად გაკეთება. მიუხედავად იმისა, რომ ახლგაზარდა მხატვარი და თავად — ირ. გამარკველის დიდ გავლენას განიცდიდა, — გეცომა რომ საქმისათვის აქვს სურვილი სრულიყოფილი მოპყრობისას. თავიდან ამ ნაშეიქვარით დაამტკიცა, რომ იგი იტყვის სასწებით გამართლებულ სიტყვას საშუაო თია.

საქართველოს ნავთი

შე—ი

წმინა

მატარებელი უახლოვდება წმინა გაშლილ მიწოდებზე მწვენი ბალახებზე შორის ამაყად მიიზიანება არხში მომწვენიელი ალაზნის წყალი.

ამწვენიელი და თეთრად გადაყვანილი ხეები გახიზნულს მზიან დრალს შეებრან, ხილი... ყურბრე... შამბა. საქორთა მორწყვა ნიღაღის განაყიერების მიზნით, განსაკუთრებით ვოლკან დარში. სამქეთია ხელისუფლებამ ამისათვის დასარჯა ფულაწეროვანი და თვალუწვიმენელი მშენებელი არხით.

წმინა დიდი ეკონომიკური მნიშვნელობის პუნქტია. წმინა იქით მატარებელი არ მიდის. წმინაში მოიღობა საღვინადიან, წითელ-წყაროდან, ლაგოდებიდან და ახლოაშხლო სოფლებიდან. ამ რაიონში იდი, მკანებლობაა. რისთვისაც ყოველგვარი სახის საქორთა მასალებს წმინა ანაწილებს. საბარგო ავტომობილების ჩქარი და მშენებლობის სიჩქარეა საქმეაა განიჭრავლებს. აწვენილები მუშები... ფსუსუსია, ყველას ტქარება. რეკონ-

სტრუქციის პერიოდს თავისი ტემპი აქვს.

— აქ არ არის ამხანაგო! ეს მასალა საღვინებზე ეკითხები ჩამოსული კაცი გამწვლელს.

უქვითი ამხანაგის პირველი მასუხია: ჩამოსული ბრძანდებით? ამის შემიდეგ სიამოვნებით იძლევა განმარტებას თუ დრო აქვს.

ჩვენ განსახკომის ხელოვნებისა და ლიტერატურის სექტორის მიერ ვართ მივლინებული წითელ წყაროში—საქმეთის წარმოებაზე (მირზანი, მლაშის ხევი, შირაქი) შეფუძის აღების მიზნით. ბრევიდაში არიან: მხატვრები, რეჟისორი, ფოტოგრაფი.

ავტომობილის ფეიონდება. გავეცანით კონკრეტის კომიტეტის მივლიანს—ამ. ლინიაშვილს, რამელითან ნიკ გვერდთან საუბარი. დავთვლით ერთეულ სატრაქტორო სადგური. ამ. ლინიაშვილთან საუბარში ნათელიყო, რომ კვლავტრული მუშაობა წმინაში საერთოდ და გერბოდ წარმოებათა აღვილებულ ძალზე სუსტია. იქ სამი სამკითხველია, კლუბი, არსებობს დრამატიკა, მაგრამ ამ უკანასკნელის საქმიანობას შემთხვევითი ხასიათი აქვს. კინო თითქმის ყოველდღეა. საჭიროა ისეთი კინო სურათების შერჩევა, რომელიც შესწლებს ადგილობრივი მშრომელი მისი დახმარების გაცევის. სოციალისტურ მშენებლობასთან დაკავშირებულ საქმიანების გარკვევაში.

ავტომობილიც მოვიდა. შოფერმა შეფები იკითხა. ნახევარი საათი და თვლას მოშორდა წმინა.

წითელ - წყაროსკანე — წითელ წყაროში, მირზანში.

მიქქის ავტომობილი ახლად გაყვითებულ შავ-გზაზე. ავტომობილის სიჩქარეს ხშირად ანელებს გზაზე შეხვედრილი საბარგო ავტომობილები, ურშები, ტრაქტორები, რომლებიც ეზიდებიან აღმშენებლობის სხვა და სხვა ადგილებზე მასალებს.

იხედები განვილილ გზისაკენ. მაღალ გორიდან, საიღობაჯ ქარაოვით გამოიყურება სიღრილი, ქვევით ეშვება ქარხნის მიწებიდან ამოვარდნილი შავი კვამლი. თვალუწვიმებელ მინდორზე, გორაკზე, ხევეში კვამლს ვამწვეთ.

ჭურ-მარანის კახეთი თანდათან ინდუსტრიალურ სახეს ღებულადა. მირზანის, შირაქის და სხვა ადგილებში გაბნეული ოქროს სითხე სრულიად გარდაქმნის კახეთის ყოფა — ქობიერებას.

გუბლოვდებით წითელ-წყაროს. განზე დაგვრჩია ალ. ვაფარბიძის სახელობის სოფელი.

ავტომობილი გაჩერდა პარტკომის შენობის წინ.

უკვე დაიბნევილი და შეუღლებიო ჩვენ-ჩვენ საქმეს.

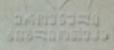
წითელ-წყაროს ძველი სტოლის ყაზარმული ნაგებობანი ამჟამად მეტყველებენ, რომ იქ უწინ გარი იყო და ბანაკებელი. ესაა ამ ყაზარმებში ინდუსტრიალური ცხოვრება. ერთ ყაზარმაში მექანიკური სახელოსნო, მე-

„საქართველო“-ს დამაგმომი მუშა

„საქართველო“-ს დამაგმომი მუშა

ორეში—გარეთ, მესამეში—მუშათა სასაღილო და სხვ.

წითელი წყაროს აქვს სინტერესო კლენი. მუდის დროს აქ ოფიცერთა საკრებულო ყოფილა, ეხლა მშენებრივად მოწესრიგებული კლენია. 1931 წლის იანვრიდან ეს შენობა გადავიდა საქ. ნავთის წარმოების ხელში, რომელმაც თავის მუშებისათვის შობა, წყა კლენი, აქვე მოაჯიხნა საამიკოთელო და საქარაკო წყრე. კლენის ჩამოყალიბებულია შემდეგი სექტორები: 1) ორგანიზაციული, 2) სამკურნალო-მასობრივი, 3) სახიზლი-თეთარი და სწავლების სექტორი, 4) მასობრივი, 5) ყოფა-ცხოვრების, 6) ფიზკულტურის და სამხატვრო სექტორი.

კლენის დრამურს (რუსული და ქართული) გვევით გათვალისწინებული აქვს თვეში 6 წარმოდგენის მიქცა, თვეში 8 გერე მიდის კინოსერიათა.

1931 წლის პირველ იანვრიდან ამავე წლის ნოემბრამდე დრამურის ხელმძღვანელი იყო ამა, იანვრ აფტერალი რომელიც ენერგიულად მუშაობდა და გეგმაც სრულდებოდა. აფტერალის წასვლის შემდეგ საქმეს მორიგბა დაეცო.

შეიძლება ითქვას, რომ ქართული დრამურის მუშაობა სრულიად ჩაქვდა. ჩვენ ჩასვლასთან დაკავშირებით მოწვეულ იქნა დრამურის საორგანიზაციო კრება, რის შემდეგ რეჟისორ გ. დარისპანაშვილის უფულო ხელმძღვანელობით, წარმ დაიწყო პეისის მშადობა.

— უკვე რაინი სამრეწველო რაინა, ნავთის წარმოების მუშათა მხატვრული მომხატვრობის საკითხი სერიოზულ ამოცანას წარმოადგენს. გამოვიგზავნეთ ტფილისიდან ისეთი კაცი, რომელიც გამოადგება დრამურის ხელმძღვანელად. თვეში 500-600 მანეთს მიეცემთ, ეარე სამუშაო პარამებს შეუქმნით—ასეთია ადგილობრივ ამხანაგების თხოვნა, ვანცხადებთ.

ბლოკნების და ლიტერატურის სექტორებს ამხანაგების ამ ვანცხადების საქმაროდ უნდა გაუწიოს ანგარიში და უნდა მიავლინოს ადგილზე რეჟისორი სამუშაოდ.

წითელწყაროში 850 მუშა-მოსამხატვრა. კლენი იტყვის 190 აქვს. თუ გათვალისწინებით იმ ვარამოვბასაც, რომ კლენში მუშა-მოსამხატვრის ოჯახებს გარდა არის ხშირი შემთხვევები, როცა ახლო-მასობრივ სოფლებიდანც დაიარებიან—აშკარავე ამხანაგ საკითხი კლენის გავართობების შესახებ, ადგილობრივმა სათანადო ორგანიზაციებმა ამ საკითხის მოსაგვიარებლად ეხლავე უნდა მიიღონ ყოველივე ზომები, რომ კლენის შერობა გააფართოვონ.

წითელწყაროს დრამურს თვეში

სამეგრე მომსახურებობა უნდა გაუწიოს მირხანის ნუშებს იქ ვასილდა. დღემდე ამ მხრედ საქმე ვერ იდგა სათანადო სიზაღვრე. ეხლა კი როცა დრამურს ახალი ორგანიზაციული შეკავშირება მოახდინა თავისი წყრე ბისა, მესაღებს თამაშად დრამურულ მოვალეობის პირხათლად შესრულებას.

წითელწყარო კოცხალი და მოძრავ პატარა ქვალკა. იქ არის საქ. ნავთის წარმოებათა მთავარი კანტონა, იქ არიან ინჟინრები, ტეხნიკოსები, გეოლოგები, ეკონომისტები. წითელწყაროში იციან ამ რაიონის ნავთიანი ადგილები. ნავთით მიღიარ მიღამობში აღმართულია ათეულე ბი ქაბურთილებისა და დედა-მირს დედიდან ექსპედიან ნავთს.

შალა სოფლები ატყარხილია კომეები. ღამაზად ჩამწარებულთა თეორა — ზღები, რომლებშიაც უკონობრები: მუშები, — სოფიარო მთავანი ოჯახებით, ინჟინრები, მირხანაში 400 მუშა.

ჩვენი ყურადღება მიიპყრო საბჭოთა ინჟინრის—გარბანოვის სისტემის კოშკი, რომელიც ბეგრად უყეთისა ამერიკულ რაინის კომეებზე, თუ ამერიკიდან მოქონდათ კომეები; ეხლა თვით ამერიკა ყიდულობს პატენტს და სისტემის კომეებზე. მირხანაში 23 ქაბურთლია პატარა მირხანაში 3, მოსამს ხეში ერთი, გულიანა და რამდენიმე (გურია) თორა თითო, სწამოებს მუშაობა ნავთულშიაც—დაახლოებით იქნისში დობადმება კოშკი. ეხლა სწამოებს წინა სწარა, მოსამხადებელი მუშაობა.

ის, რა პირველ რიგში მოხდება თელში მირხანაში ჩასულ—არს ნავთულზე ბინისა. უკვე მიღებულია ზომები საბანაო მშენებლობის დაწყებისათვის, მაგრამ საქრობა სათანადო ორგანოებში მიღიარ ყოველგვარი ზომები საქმის დასაწყებლად.

მაღვრდ მოისუსტებს კულტურული მუშაობა, აქუ პატარა კლენი, რომელიც 150-მდე კაცს იტყვის. სოფლიად უზოქვეთი ორგანიზაციის წარმოადგენს დრამურ და ლუგარბა თიან ბის წყრე. სამიკთველო მეტად ღარბი აქეთ. ორგანიზაციულ საქრობი ლიტერატურით სარგებლობენ წითელწყაროდან ჩამოტანილ მოძრავი სამკობებელს საშუალებით. ასეთი უზოქველობა პირდაპირ დანაშაულს უნარის. იქ, სადაც 400 მუშა—საქარო, მცდი მასუხისმგებლობა კულტურული მუშაობის დარგში.

ადგილობრივ ორგანიზაციების მიერ უკვე მიღებულია ზომები კულტურულ ფორმებზე გარდევითა სალიკედიკოდ. მაგრამ აუცილებელ საჭროობებს წარმოადგენს კულტურული მუშის წინასწარ გათვალისწინებული გეგმით დაწყება და ვალდებუება.

მ.თ.

სომხეთის პირველი სახელ. თეატრის 10 წ. იუბილი

ა. წ. 30 წლის ქ. ერევანში გაიმართა სომხეთის პირველი სახელმწიფო თეატრის 10 წლის იუბილი, რომელსაც დაესწრო საქართველოს განსახლების ხელოვნების და ლიტ. სექტორის, დრამატის და სპორტ. ორგანიზაციების წარმომადგენლები.

აღსანიშნავია ის ფაქტობრიბა, რომ დღესასწაულს უფრო სწავნიან უფრო რა დასტურება, ვიდრე ხეობის მუშებისა და შრომელი ინტელექტუალის სხვადარბაზის წინ წაისდგა მივიღო დღის, რომელსაც სამშობლო პერიოდში, ახარისხავან, იქ; სადაც წინდ დანახვების საფუძველს უყოფია, შეუქმნათ უფლებები ღირებულებების კულტურული ორგანიზაცია და ამ ორგანიზაციის ხსენებულ დროს განხილვაში შეუერთებულთა მსახიბისთვის უტყუარა 90 პიესა ათი წლის განმავლობაში.

ამ პიესების მაცერებით და დროებით საცუბა ვანიერ და გრძელი დროი თეატრისა, სავთა შორის საიუბილილო დღის 2 საათზე კიდევ არ ქანდა ფინიზიონია ამ გამოფენას, მაგრამ საღამოს 8 საათისათვის ყველადევი მზად და თავის ადგილას იყო. პირადი მოწვე რომ არ ყოფილიყო ამ ფაქტისა, ამავედ ვაგონის იერ დაივიკრებოდა. გამოფენა უფროს მთელ სათავებო მუხუბებს და ესხადთ თვალსაჩინო გაჩვენებს თეატრის თანდათანობით წრადს ამ მიწვევებს ნაკლი ის არის, რომ ერთ ამავე დროს ადვილი უქრავს ვერა ვერობით ზოგივინალურ ტრეპერტეაის. თეატრის 10 წლის განმავლობაში მიუფლითა ყველა მნიშვნელოვანი პეტიტი სომხეთის საბჭოთა რესპუბლიკისა, ამის გარდა იგი ყოფილა უკავსტროლოი რთილისში, მაქოში, ში სკოქში (ოლინპიადანზე) და თავიზიზი (სპარსეთი).

იტყობა, რომ სომხეთის საბჭოთა ხელოვნულები ღირსეულად აფასებენ ამ თეატრის და თეატრის კოლექტივის ღირსა ამ დღეასებისა.

ეს ამკარად სრინდა სომხეთის განსახლების ა.ა. სომინიანის ერეკლასა და შინახსინან სიტყვით, რომელიც მან საიუბილილო საღამოზე წარმოთქვა. ასეთივე შთაბეჭდილება მივიღეთ პარტიის პროფკავშირის და კომკავშირის წარმომადგენელთა სიტყვებისაგან. თით თეატრში მიიღო უმაღლესი ჯილდო, "შრომის დროის ორდენი" და "წითელიროშოვანი თეატრის" სახელწოდება.

რეკლამების: ლევან ქალანთაისი და აზირ გულაკიანს მიანიჭეს დამსახურებული არტისტების სახელწოდება. ამავე სახელწოდებით დასაჯილდოვან არტისტები: ა. აფეისიანი, გ. ნერსისიანი, ჯ. და ე. ვაგარიანი, ხოლო დამ-

სახიერებელი არტისტები: მ. მანველიანი და ვ. ავეტიანი. სკენის მუშის ბ. ვახანიანიანს ერთად დააჯილდოეს "შრომის დროქმის ორდენით". აი დახმენილა თათვის არც ერთი მუშა ქო, რომელიც ესა თუ ის ახალი ფლორია. თუ დასვენების სიღმეში მივლინება არ მივიღოს. თვით თეატრის ფულადი დანახარება მიეცა 25,000 მანეთი სახკომსაბჭოსაგან, 15,000 მან. ვანისკომისაგან, აფერიკულ სომხეთის დამხმარე კომიტეტულს—15,000 მან. (საქციალურდ თეატრის 10 წლის ისტორიის და მომჭერების საფუძველ ალბომის გამოსაცემად). 6,000 მ. სომხეთის კინო საგან და 4,000 მან. კიდევ სხვადასხვა ორგანიზაციებისაგან.

მილოცებით მიიღო თეატრში საბჭოთა კავშირის ყველა რესპუბლიკისაგან: საქართველოდან ფილიპე მახაიაძის, ნოსალიკოვის და გამოღ სულთანოვის დებემა, რომელიც ხანგრძლივი დევიტით იქნა მომჭენილი. საქართველოს ყველა თეატრისაგან, ხელოვნ. მუშაკთა ცენტრალურ კომიტეტისაგან, რუსეთის ხელოვნ. სექტორისაგან, მოსკოვის თეატრებისაგან, "შხატის", ვახტანგოვის საბო პროფკავშირების თეატრისაგან, უფარიანს მუქნიერთა დელეგაციისაგან, აზერბაიჯანის თეატრისაგან, აფხაზეთის თეატრისაგან და სხვა... გარდა ადგილობრივი ორგანიზაციების დელეგაციებისა მრავალ იყვნენ ჩაბმულნიც. სახეობის სხდომის დასასრულს განმართა კონცერტი ა. დანიელიანის, ნ. ქუმისაშვილის, შ. ტალიანის და სომხ კონსერ. სიმფ. ორკესტრის მონაწილობით.

საწყისობად, უდროობის გამო წარმოადგინეს ვერ დავესწარიო. კულტურულ მაგის ექნა და აღმშენებლობის ტექნიკა განსაკვირვებელია ერევანში. შარტო სომხეთის კულტურის სახლის დათავიერება, და ქალაქის დაელა ცხადსაყვან ამას. მიეღო, აზერიკი, მოწერი ქალაქისაგან თქირენ თეატრში შენდება სურვილად განახლებული, ტენიკის და საერთოდ აღმშენებლობის უქანსიქლ სიტუციის თანახმად საბჭოთა სომხეთის ცენტრ-ტრეკანი

ვალიბაი

შვილისში ხელა მეთაფოს

დამკვრელთა ხეივანი

პირველი ხეთიწლედის ვანვლილი წლები და მერე ხეთიწლედში ვათეალისწინებელი სოციალისტური მნიშვნელობის ზრდა იმის საუკეთესო მაჩვენებელია თუ რა მნიშვნელობა

აქის და ექნება მოზავალიზი დამკვრელობას.

პარტიისა და ხელისუფლების მერ დასახულ ამოცანებს ვაშლილი სოციალისტური მნიშვნელობის ფორმებზე საჭიის უფილდესი სუვერულთა ივარიობიან ჩვენს ეპოქის მერიბე— დამკვრელები, დამკვრელი — ლაზრუნების — "დევესორო და ვაგსუროთი" — საუკეთესო განხორციელებულია. დამკვრელი ფართო მემსა და მისისა და სამე. საზოგადოებრივობისათვის მავალთის მიწვევია, ში სოციალისტური და პოლიტიკური მნიშვნელობა დიდია.

მწერლებში, მხატვრებში, მოქალაქეებში განსაკვირვებელი ყოფილდება უნდა მაკავროს დამკვრელობა— მათი სახელების და საქმიანობის გაზოადილობის მიზნით. დღემდე ამ მართაობლებით მოქანდაკეები ჩამოტყობილენ მწერლებში და მხატვრებს. რუსეთის მოქანდაკეები უკვე ყარვა მათი მუშაობენ ამ ხანით და ჩვენ მათგან უნდა ავიღოთ მავალითი. საქართველოს პროფკავ. მხატვართა ასოციაციისაგან— არსებული მოქანდაკეთა სექცია საულ ცოტა ხანია რაც შეუდგა დამკვრელობისა და მოქანდაკეთა დანაწილებულების სკოლის დამუშავების.

უკვე გავაღვიწიოა პრაქტიკული ნამუდგანი და საქმის მოსავარიობლად. პროფესიული კულტექტორი აწარმოებს მოლადაკების მოქანდაკეთა სექციასთან და ძალზედ მალე პრაქტიკულ შედეგებსაც მივიღებთ.

დამკვრელებს უნდა იცნობდეს ჩვენი გვერდის ფართო მშრომელი მას. კულტურისა და დასვენების ხალხის უნდა ამშვენებებს მათი ქანდაკების, სპორტ და გადაუდებელ ამოცანას წარმოადგენს მოიწყოს დამკვრელთა ხეივანი.

მოსკოვის კულტურისა და დასვენების ხალხი ოცდაათამდე დამკვრელი მუშის მონაწილენება აღმართული. მაგრამ როგორც რუსული პარლამენტი — ბევრი მათგანი ხარისხის მიხედვით ხალტურული ნამუშევარს წარმოადგენს. ეს იმერტომ რომ დამკვრელის, როგორც ვმობის სინთეტიკის მოქმე პლასტურ ტრეკტორიაში ითხოვს დიდ დროს და სერიოზულ მუშაობას იქ კი თვე ნახევრის განმავლობაში განახორციელოს ის ითხოვინაიდან თვითონ ხელმძღვანელები ამ საქმეს უფურადღებოთ სტრეკებენ.

მათი შეუღობები ჩვენც უნდა ვავითვალისწინოთ და ვეცადოთ, რომ ამ დამკვრელ მუშებს ამისათვის საჭიროა დავიწყოთ მუშობა და კულტექტორის უფრო მეტობრობა საჭიროა ამ საქმეში აქტიურობის, მხატვრების და მთელი მუშაობა საზოგადოებრივობის ფართოდ ჩამბა — დასახული მისნის ბრწყინვალე გამარჯვებისათვის.

ლანკუთის რაიონს ეკავა თავის თავს რ

პრესაში პირტიულ და სამხოთა ორგანიზაციების დადგენილებებში არა ერთხელ ყოფილა აღნიშნული უკრაინელების დახმარების აუცილებლობა სოფლის თეატრისადმი.

ეს შემოხება ომდა გამომართოს არა მარტო არსებულ თეატრების კულტურულ და მხარეთმცოდნეობის აწევაში, ამახედ მან სული უნდა შეეწყოს მატერიალური მართლის გაქურჯობებს, და კაპიტალური მშენებლობის გაშლის ამ დასწიში.

საშობაბრძოლ ამ მხრივ თვალსაჩინო გამოკატება დღემდე არ მოხმარდა და მხოლოდ ამას წინადავდა ნაბიჯები ამ ნაყლის გამოსასწორებად.

ამ ნაგებობად, დასაოქოდა საყარა ახ. ა. აიათაშვილი რეალური ნაბიჯები თეატრის შენობის საგებდალანახლოების რაიონში, რომელიც უკრაინული მილიანი კოლექტივისათვის რაიონშია საქართველოში.

როგორი მდგომარეობა იყო დღემდე ომანხლოს რაიონში საკომუნერბრეო მისისთვის თეატრალური მომ. სახეობების გარეის მხრივ? ასეთი მომსახურებობა თითქმის არ არსებობდა.

ავიღოთ ნავალითსათვის ცნობები იქ არსებულ სპორადული ორგანიზაციული წრის შესახებ. ამ წრის არ ქონდა არც თანხები, არც შენობა არც მორალური და მატერიალური დახმარება ადგილობრივი ხელისუფლების მხრიდან.

ეს წრე მოთავსებულ იყო ყაზარმელის ბოთის პატარა შენობაში, რომელიც ფორცნიდან იყო შეკრული სახურავი ღია იყო და თვისუფლად დათარღობდა ქარი და წვიმა. ფორცნი არ ქონდა. დამწერები იქვე სათარებოდ დარბაზში სვირთობდნ და ეწეოდნ თამაჟის.

მოიხევადალ ამისა წრის მონაწილეები უნარყოფლად შეშობადნ. სანამ აღდგომილიდა ბიუროკრატებმა საბოლოოდ არ დაშალეს ეს უწყრდი, რამაც გამოიწვია მთელი თეატრალური ცენტრის ლიკვიდაცია ომანხლოს რაიონში.

1932 წელში ომანხლოში საფუკველი ჩაიყარა ახალ თეატრის რომელიც დაიჭრეს 600—700 კაცს. გამოყოფილი იყო საკულტურო თანხები ადგილობრივი ბიუროკრატინ და მიწის ნაკვეთი 25 დესეტრის სივრცით. მაგრამ საბიუჯეტის ატებას იქით საჭი არ შესაძლოა რადგან შეუთანხმებელია მეთნობამ დაწესებულებებთან და ორგანიზაციებმა მოარის გამოიწვია დაწესებულები საჭმის ჩაშლი.

უქანსკელ წლებში კოლმებრე შესამწედალ გაიხარდა პოლიტიკურად და კულტურალიად. 1923 წლის

გეგმები უკვე აღარ შეედგებდა მომლოებებულ მეორე ხუთწლილს. ხათე აღბრა შენობა, რომელიც იტყებს 600—700 კაცს უკვე აღარ არის საყარაში.

ომანხლოების რაიონი ერთიერთი ცენტრალური რაიონია, სადაც ტენბიური კულტურები განსაკუთრებით ინტენსივობით იკავებს ფებს. ჩაის პლანტაციები ბოჭოკოვანი კულტურები არ მარტო იხრდებიან დიდი რაოდენობით, არამედ მთლიანად კოლექტივიზაციაწველია. რაიონში არის სატრავტორო სადგურები და საცდელი დაწესებულებები.

ამ მიხინთ, რომ შეეყმნეს ამ საბურუნგო მშენებლობისათვის. შესაძლებელი კულტურული მუხა, სავიროა საყარად თანხები; მარტო ადგილობრივი საშეიღებები არ ქვარა.

მხოლოდ საზოგადოებრივი ორგანიზაციების დახმარებით შეიძლება დასახლოებში თეატრის აგება დასკრული ტექნიკით.

ყოველწლივ მისაღებელია საქართველოს კოლმებრეობათა ცენტრის მონაწილეობა ამ საქმეში. მან თეატრის მშენებლობისათვის გაიღო 50 ათასი მანეთი.

საქართველოს დამაკომმა გამოყო საცუალური კომისია რომელიც იტყებს შემად. ს. თოდრა (თავმჯდომარე), გ. გოლორია (საქმისმცოდნე მდიანი), კ. გურდლაძე, გ. ბუნნიკაშვილი; დ. კოლსკი; გ. სურენაშვილი; ფანტავა გ. შავგულიძე; დ. ურუშაძე; გ. ჩახაძე; ა. რამიშვილი და გ. ფაქურია.

ამიერივ უნდა ვიფიქროთ, ეს საქმე დაიბარა მდგდარ წერტილიდან და მთლიანი კოლექტივისთვის ითიერთ უშვებრის რაიონს ენებდა ასე თითე მზლავრი კულტურული მუხა.

ზ. შავგულიძე

ქობრაფი, რეპლიკი

წყაქმეზის ღირსნი

იქნ არსებულ დაფიქრებას სახელწერი შესკოლური დამამ მსტიტატრს შესახებ.

ყოველწლივ ვაშკარავებდით დამარცხებულ-მოდ ფაქტებს რომლებს მოწინააღმდეგე მათ რაც წლებს განმავლობაში ამ ფრიალ საბჭოთა დაწესებულებებში ვამდგურებ ჩამოხრბილობა-დაფესებლობა, კომის, უწყისობას და არადაჩივებს.

საშეშობები, გადაქობა უნდა აღდგინოთ, რომ დღესაც მოქმედება ამ დიდაუნდადობისა რომელსც თითქმის საქობისა საზოგადოებრივად და პრესა საბჭოთაო მესკოლურ დასამს იმსტიტატრს. იქნ ნამც ვერ შეიღწეოთ სადგებლობა განადგურების ამ მთავ, რომ საქობის დიდაუნდადობისა უნდა აჩვენოთ. დღემდეც არ ნაყოფანსინი და დაფიქრებათა მეთნობა, წყობა ვაქმდა სიტყვა, რომელიც უხარბრეულობა სამხოთა უნდალს

მესკოლური საწავლებლის წინაშე დამავიღო ამისთვის შესკოლური.

დღემდე ავტოლო ამის უწყისობა დატყებს აღნიშნულ უსაფრთხო სასწავლებლებში, დღემდე საბჭოთა ცენტრის სხვა ფრიალს სასწავლებლებში, კერძოთ-მოსკოლის და ომანხლოების უნდალს საწავლებლებთან შედარებით იქნ უწყებობა ნახს. სიტყვა პოლიტიკური მომხმარებით, სასწავლო ცენტრს დამდა ხარისხით და სხვა.

მაქამდე ყველა ამ ფარფლით დატყებს არ დატყებს და ნათ არც უნდა დაჩრდილობა ამ სასწავლო, დამდა მათქმობა, რომელსც იქნ ნამც მოგებობა სადგემწიფო შესკოლურ დამამ მსტიტატრს მუხობაში.

ფრიალს ასეთი მდგომარეობის ერთი თვისსამო შენებების წარმოებობა 23 მარტს პრით. ო. ა. უსაფრანს კლასის მესკოლურად დაჩრდილობა დასამს მოსკოლურად დაჩრდილობა დღემდეც კომსტიტატრს მუხობაში.

ეს კონცერტი ბევრ რამეს მოწოდებს, არა მხოლოდ თავის საზოგადოებრივ, ამახედ უნდასათხად სასწავლო იყო ამ სიტყვის სიტყვა მშენებლობით.

კონცერტში მონაწილეობა გაიღო 25 კაცი—ეს არის ნამცეთა წლის განმავლობაში წარმოებულა მუხობის დემონსტრაციის მუხობა.

სტუდენტთა ასეთი ჩოთხობის გამოსკულა შესაძლებელია შეგნა მხოლოდ იმ შემთხვევაში, როცა საბჭოთა მომხმარებლისა, შეტრინი იქნან თანამდებობა ქობრაფის კომსტიტატრს.

იქ მსკოლებში საწავლობა დასკოლა ნამცეთა მუხობადნ, რომ მსკოლებს მსკოლებს შესკოლებთან ერთად დასკოლში იყო მსკოლებს დასკოლებს განმეწე მდგომარეობა იყო ვეწდა ჩაატარებებს ტექნიკის ისტორიის შესკოლებს-შეკოლებს. მსკოლებს იქნა, რომ კონცერტის კონც დასკოლებსმცოდნე რამცეხედაც იქნ ნამცე წყობაში ვილამპარობა, იქ მინც თითე უნდასათხადს ომანხლო.

ესეც შესკოლებსმცოდნე უნდა აღიანიოს თავის მდგომარეობა და ტრეზინი იტყობა ხმა, რომელსც დიდა მსკოლებსმცოდნე აქვს მომხმარება—ფორტიფიკაშის.

შეტრინი, ლითონის მუხობის ყველა ჩუქნებრის მუხობა ხმა კოლონატრია—ნამცეხე.

წამებრედალ ჩარბა უტრბიდიამ—დამამ ხმა. მაქამდე ნამცე ტრბრის განსაკუთრებულა მესკოლობა, ფრიალ და ჩამონიბიურა შესკოლებს.

ამ ყველას არ ჩამოჩნება ფრთხილ მსკოლა თავისა ხმის მოქმედობით.

განსაკუთრებით უნდა აღინიშნოს ამს. კომპონის გამოსკულა, რომელიც უსაფრთხო წარმომარება ჩამცავს. კომპონის ასეთი წარმომარება აჩვენებს ტენბრის მხრივ მსკოლთა ნამც ლობრული მითა, რომელსაც კომპონი, მოქმედება მთავარანხობისა, შევარბობის ისტორიულად განმეწე.

ეს კონცერტი საზოგადოებრივ მესკოლურ დამამ მსტიტატრს მუხობისა ატყებს უნდა მიეკუთვნოს უსაფრანს მუხობამ კო, რომელსც ამ უსაფრანს უსაფრანს ახალგაზრდა მომხმარებლისა მთელი ვადრ მოქმედა, ჩოკურის ომან: სმამცე, კონამა, ამბარბიელი და სხვ, ერთხელ კონცე დაიდასტურა, რომ ამ ომანხლოდა ამიარბობის საბჭოთავლის დემონსტრაციული მუხობის სახელწოდება.

შანი 1 მანეთი

